

Położenie

Kolbuszowa leży w nieckowatej dolinie centralnej części wysoczyzny zwanej Płaskowyżem Kolbuszowskim. Jest to teren płaski, lekko pofałdowany z niewielkimi wzniesieniami. Płaskowyż zbudowany jest z utworów miocenijskich przykrytych osadami epoki lodowcowej. Dolinę wypełniają kompleksy płaszczyn i wydm, między którymi zalegają moczary, torfowiska oraz łąki. Z bogactw naturalnych spotyka się tu glinę, piaski, niewielkie ilości żwiru, a także torf i rudę darniową. W pasie pagórkowatych wierzchołków występują gleby bielicowe wytworzone z glin zwałowych III i IV klasy, natomiast na obszarach położonych niżej, wyścielonych piaskami luźnymi, gleby bielicowe wytworzone z piasków słabogliniastych - użytkowane jako gleby uprawowe V klasy. Gmina stanowi dobry punkt komunikacyjny. Położona jest w niewielkiej odległości od Rzeszowa - 30 km i Mielca - 27 km, Tarnobrzega - 45 km, Krakowa - 150 km, Warszawy - 285 km. Do granicznych miejscowości jest tylko 125 km, do Medyki jak i do Barwinka. Gmina położona jest na przecięciu szlaków komunikacyjnych Rzeszów - Radom oraz Leżajsk - Mielec. Połączenia komunikacyjne w skali subregionalnej zapewnia zamknięta sieć dróg powiatowych. Gmina graniczy od południowego wschodu z gminą Głogów Małopolski i Świlcza, od południa z gminą Sędziszów Małopolski, od zachodu z gminą Niwiska, a od północy z gminami Cmolas, Dzikowiec i Raniów.

Klimat

Gmina Kolbuszowa leży w sandomiersko-rzeszowskiej dzielnicy klimatycznej. Główny wpływ na kształtowanie warunków pogodowych mają czynniki cyrkulacyjne. Klimat gminy charakteryzuje się większą średnią krajową wilgotnością i jest dość specyficzny. Średnia suma opadów w tym regionie wynosi 650-700 mm. Zimy są tu niezbyt ostre a lata ciepłe z umiarkowaną wilgotnością. Średnia roczna temperatura powietrza to ok. 8oC. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec z temperaturą 18-18,8oC, najchłodniejszym styczeń z temperaturą -3 do 3,5oC. Okres wegetacyjny trwa około 220 dni (zaczyna się na początku kwietnia a kończy na przełomie października i listopada)

Przyroda

Okolice Kolbuszowej posiada jeszcze dziś dość duże skupiska leśne, rosnące na starych siedliskach Puszczy Sandomierskiej. Tworzą one jak gdyby kilkukilometrowej szerokości pierścień otaczający zewsząd centralną część Płaskowyżu Kolbuszowskiego. Są to lasy przeważnie sosnowe, pochodzące z XIX i XX- wiecznych nasadzeń. Lasy stanowią ok. 22% powierzchni gminy. Większa część terenów leśnych znajduje się w granicach obszaru chronionego krajobrazu: Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego, posiadającego powierzchnię 50 tys. hektarów. Ponadto na terenach leśnych Gminy Kolbuszowa znajduje się jeden z najcenniejszych obszarów przyrody w stanie naturalnym, czyli rezerwat „Zabłocie”. Na jego rozległych terenach (539,81) ha) występują stanowiska lęgowe rzadkiej ornitofauny i kompleks stawów rybnych. Objęte ochroną „Zabłocie” znajduje się na obszarze gęsto zalesionych Poręb Kupieńskich. Spotkamy tutaj: bociana czarnego, błotniaka stawowego, orlika krzykliwego, trzmielojada, kureczkę nakrapianą, perkoza rdzawoszyjnego oraz wiele gatunków kaczek. Rezerwat w Porębach Kupieńskich to tereny bogate w roślinność wodną np. grzebienia białego, pióropusznika białego, mieczyka dachówkowatego. Świat zwierząt reprezentują: dziki, jelenie, zające, borsuki, wydry, lisy. Rozległe tereny leśne są skarbnicą wielu pomników przyrody. Na terenie gminy znajdują się ścieżki edukacyjno- przyrodnicze „Świerczówka” położona w północno- wschodniej części wsi Świerczów oraz „Białkówka” na obszarach leśnych w Nowej Wsi. Lasy Nadleśnictwa Kolbuszowa zostały objęte ochroną w ramach Obszaru Chronionego Krajobrazu Sokołowsko-Wilczowolskiego, wyróżniające się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Znajdują się tutaj obszary leśne, zbiorniki wodne, wydmy śródlądowe, wzgórza morenowe, mokradła, oczka wodne i torfowiska. Bogate zagłębienie fauny (bocian czarny, trzmielojad, kobuz, błotniak stawowy) i flory (rosiczka okrągłolistna, długosz królewski, wawrzynem główkowaty, grązel żółty). Na terenie Nadleśnictwa Kolbuszowa uznano ponad 350 okazałych drzew za pomniki przyrody, 21 miejsc objęto ochroną jako użytki ekologiczne.

Sieć rzeczna

Kolbuszowa leży w nieckowatej dolinie centralnej części Płaskowyżu Kolbuszowskiego, nad rzeką Nil, źródłowym dopływem Olszanicy wpadającej do rzeki Przyrzywy. Rzeka o długości 13 km i szerokości ok. 2 m., niegdyś pełna rozlewisk, płynie korytem uregulowanym na początku lat czterdziestych naszego wieku przez miasto i jego najbliższą okolicę. Charakterystyczną cechą tego obszaru gminy są lekko sfalowane, pagórkowate wierzchołki (wysokości od 220 do 269 m npm), o kierunku równoleżnikowym, pooddzielane od siebie dolinami rzecznyymi. Sieć wodną okolic Kolbuszowej tworzy rzeka Łęg. Zbiera ona wszystkie rzeki i potoki z centralnej części płaskowyżu.